

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 30 maja 2022 r.

PS-VI.431.2.1.2022.KS

**Szanowny Pan
Marcin Chilicki
Dyrektor Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń
Caritas Diecezji Ełckiej
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5
ul. Armii Krajowej 33/5
19-300 Ełk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK-IV.0030.275.2022 z dnia 20 kwietnia 2022 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - delegatura Urzędu w Ełku, w składzie:

1. Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista, kierująca zespołem,
2. Agnieszka Brzozowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę doraźną w trybie uproszczonym w Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Ełku. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 25 kwietnia 2022 r. i zakończono w dniu 29 kwietnia 2022 r. Przedmiotem kontroli była ocena stanu przestrzegania praw dziecka, w związku z sygnałami pozyskanymi od wychowanków w trakcie kontroli problemowej, przeprowadzonej w placówce w dniach 15-19 listopada 2021 r., w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447) - zwanej dalej ustawą w sprawie lub ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720) - zwanego dalej rozporządzeniem.

W wystąpieniu pokontrolnym użyto następujących skrótów:

1. Placówka/ PO-W/ Dom Nr 5/ kontrolowana Jednostka - co oznacza: Dom Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Ełku,
2. Centrum – co oznacza: Dom Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej,
3. Dyrektor - co oznacza: Dyrektora Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Ełku, pana Marcina Chilickiego,

4. Kierownik - co oznacza: kierownika Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Ełku, panią,
5. *Regulamin/ Regulamin Organizacyjny* – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Domu Św. Faustyny-Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Ełku,
6. *Wewnętrzne Zasady* - co oznacza: *Wewnętrzne Zasady Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5*,
7. wykaz - co oznacza: wykaz wychowanków przebywających w Placówce, sporządzony przez kontrolowaną Jednostkę,
8. plan/ plan pomocy - co oznacza: plan pomocy dziecku, o którym mowa w § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia,
9. karta/ karta pobytu - co oznacza: kartę pobytu, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia jej zakończenia i przeprowadzono ją w obecności pana Marcina Chilickiego – Dyrektora PO-W oraz pani – Kierownika Placówki, upoważnionej przez Dyrektora do udzielania informacji **/akta kontroli str. 1/**. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji, informacje i wyjaśnienia przekazane przez ww., rozmowy przeprowadzone z dziećmi oraz spostrzeżenia poczynione w trakcie oględzin pomieszczeń znajdujących się w Placówce. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze prowadzonym przez kontrolowaną Jednostkę.

Działalność Placówki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami i uchybieniami**.

1. Ustalenia dotyczące organizacji Placówki:

Kontrolowana Jednostka jest niepubliczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Caritas Diecezji Ełckiej, na zlecenie Powiatu Ełckiego, przeznaczoną dla 14 wychowanków. Obsługę ekonomiczno-administracyjną i organizacyjną kontrolowanej Jednostki prowadzi Centrum.

Działalność Placówki określa *Statut Domu Św. Faustyny - Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5* z dnia 23 października 2014 r. **/akta kontroli str. 2-3/**. Wewnętrzna struktura organizacyjna i zasady funkcjonowania zostały ujęte w *Regulaminie Organizacyjnym Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń Caritas Diecezji Ełckiej Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 5 w Ełku*. W okresie objętym kontrolą w PO-W obowiązywały kolejno po sobie dwa Regulaminy, tj. z dnia 08 października 2019 r. oraz z dnia 01 września 2021 r. **/akta kontroli str. 4-35/**.

Ponadto praca opiekuńczo-wychowawcza w Placówce realizowana jest na podstawie:

- *Wewnętrznych Zasad Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5*, w których uwzględniono zadania i obowiązki wychowawców, prawa i obowiązki wychowanków, harmonogram dnia, zasady: urlopowania, funkcjonowania grupy i samorządu, przyznawania kieszonkowego, przywileje i nagrody oraz konsekwencje za nieprzestrzeganie zasad i tryb odwoławczy od nałożonej konsekwencji **/akta kontroli str. 36-58/**;
- *Rocznego programu pracy oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych Domu Św. Faustyny „Pomocna Dłoń” Caritas Diecezji Ełckiej Placówki Opiekuńczo-*

Wychowawczej Nr 5 w Ełku (opracowywanego na dany rok kalendarzowy) /akta kontroli str. 59-69/.

Zgodnie z *Regulaminem Organizacyjnym*, szczegółowa realizacja powyższego programu, określana jest m.in. w *Miesięcznych planach pracy*, sporządzanych przez Kierownika Placówki /akta kontroli str. 70-76/.

2. Ustalenia dotyczące przestrzegania w Placówce praw dziecka:

Zgodnie z wykazem, stanowiącym wyciąg z ewidencji dzieci przebywających w PO-W /akta kontroli str. 77-81/, w dacie kontroli w Placówce umieszczonych było 14 wychowanków, z których:

- 1 przebywał na urlopowaniu w domu rodzinnym,
- 1 był na długotrwałej ucieczce,
- 2 przebywało na turnusach kształcenia młodocianych.

Ustalono, że w kontrolowanej Jednostce przebywało dziecko w wieku poniżej 10 roku życia, które zostało w niej umieszczone wraz ze starszym rodzeństwem, co jest zgodne z art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach postępowania kontrolnego, w dniu 25 kwietnia 2022 r. przeprowadzono rozmowy kierowane z siedmiorgiem obecnych w PO-W wychowanków na temat przestrzegania ich praw. Jeden z wychowanków nie wyraził zgody na rozmowę z kontrolującymi.

Wyniki przeprowadzonych rozmów spisane zostały przez kontrolujących i stanowią **akta kontroli str. 82-116**, a ich podsumowanie i analiza ilościowa stanowią **akta kontroli str. 117-122**.

Ponadto w przypadku dwojga dzieci, z uwagi na ich krótki okres przebywania w Placówce (2 tygodnie), odstąpiono od badania ankietowego i przeprowadzono z nimi swobodną rozmowę w powyższym zakresie, z której sporządzono notatkę służbową /akta kontroli str. 123/. Wychowankowie ci nie wnieśli żadnych zastrzeżeń w zakresie przestrzegania ich praw w Placówce.

Kontroli poddano również dokumentację wszystkich wychowanków Domu Nr 5 pod kątem przestrzegania ich praw.

W toku kontroli dokonano oceny realizacji następujących praw dziecka:

Prawo do wypoczynku i zaspokojenia potrzeb rozwojowych – rozumiane jako prawo do czasu wolnego organizowanego zgodnie z potrzebami dziecka, oraz prawo do rozwoju zgodnie z potrzebami odpowiednimi dla etapu rozwojowego, w tym uczestnictwa w indywidualnych i grupowych zajęciach rekreacyjnych i sportowych (w placówce i poza nią), zgodnie z zainteresowaniami i wyborem dziecka.

Zgodnie z „*Harmonogramem dnia*” /akta kontroli str. 45-46/, obowiązującym w Domu Nr 5, wychowankowie dysponują czasem wolnym po zajęciach lekcyjnych, a także w weekendy i inne dni wolne od zajęć szkolnych, z wyłączeniem czasu przeznaczanego na posiłki, dyżury porządkowe, odrabianie lekcji i naukę własną.

Z informacji Kierownika Placówki wynika, iż zajęcia dla wychowanków w czasie wolnym organizowane są na podstawie *Miesięcznych planów pracy*, które uwzględniają propozycje zgłaszane przez wychowanków /akta kontroli str. 124 – 125/.

Na podstawie analizy udostępnionej dokumentacji oraz informacji przekazanych przez Dyrektora **/akta kontroli str. 124 – 125/** i Kierownika wynika, że w Placówce organizowano wychowankom różne formy spędzania czasu wolnego. Uczestniczyli oni m.in. w zajęciach: sportowych, plastycznych, kulinarnych, manualno-technicznych oraz turniejach gier planszowych i zabawach, mających na celu rozwój: spostrzegawczości, refleksu i logicznego myślenia. Ponadto w okresie objętym kontrolą zorganizowano im m.in. wyprawę do lasu oraz wyjścia: do kina, Muzeum Historycznego w Ełku, Parku Linowego w Ełku, Parku Trampolin w Ełku, kręgielni, Papugarni Mazurskie Tropiki w Ełku, restauracji MC Donald's i KFS w Ełku, a także na spacer, lody, plażę, siłownię, a także grilla.

W okresie wakacyjnym dzieci przebywały na wypoczynku w Orzyszu, natomiast w czasie ferii zimowych wyjeżdżały na narty.

W opinii kontrolujących przedstawiona dokumentacja szczegółowo odzwierciedla organizację czasu wolnego wychowankom w kontrolowanej Jednostce.

Wszyscy podopieczni, podczas rozmów z zespołem inspektorów, pozytywnie wypowiadali się na temat organizacji czasu wolnego, wskazując na powyższe formy. Ponadto wszystkie dzieci poinformowały, że Placówka umożliwia im rozwijanie pasji i zainteresowań.

Prawo do pomocy specjalistycznej – rozumiane jako prawo do udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w radzeniu sobie z emocjami własnymi i innych osób, a także łagodzenia skutków separacji z rodziną.

Zgodnie z wykazem przedłożonym kontrolującym **/akta kontroli str. 126/**, w okresie podlegającym kontroli, w Centrum zatrudniano:

- pedagoga-terapeutę - w wymiarze 1 etatu, a od 1września b.r. w wymiarze 1/2 etatu,
- pedagoga-w wymiarze 3/4 etatu,
- psychologa-w wymiarze 1 etatu, a od 23 czerwca b.r. w wymiarze 1/2 etatu.

Ustalono, że na dzień kontroli zadania na rzecz dzieci umieszczonych w Placówce realizowały dwie osoby, tj. pedagog-terapeuta oraz psycholog.

Nadmienić należy, iż specjaliści, w ramach wskazanych etatów, świadczyli pracę jednocześnie dla pozostałych placówek opiekuńczo-wychowawczych, prowadzonych przez Caritas Diecezji Ełckiej.

Godziny pracy specjalistów dostosowane są do potrzeb wychowanków, bowiem pracują oni w godzinach popołudniowych **/akta kontroli str. 127/**.

Praca kadry specjalistycznej prowadzona jest w oparciu o *Roczny program pracy psychologiczno-pedagogicznej Placówki Nr 5 Domu Św. Faustyny Pomocna Dłoń w Ełku* **/akta kontroli str. 128-135/** i dokumentowana w *Dziennikach Pracy*.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji zespół inspektorów ustalił, że psycholog udzielał wychowankom wsparcia w ramach indywidualnych spotkań. Natomiast pedagog prowadził z dziećmi zajęcia zarówno indywidualne (w tym korekcyjno-kompensacyjne), jak i grupowe, a także organizował konkursy.

Ustalono, że opieką psychologiczną i pedagogiczną na terenie Placówki objęci byli wszyscy wychowankowie. Poza tym jedno dziecko korzystało z pomocy psychologicznej na terenie szkoły, do której uczęszcza **/akta kontroli str. 77-81/**.

W toku kontroli stwierdzono, że wychowankowie (za wyjątkiem dwojga dzieci, które w Placówce przebywały od 2 tygodni) posiadali diagnozę psychofizyczną, o której mowa w § 14 ust. 1 rozporządzenia, sporządzoną przez pedagoga i psychologa, która zawierała wszystkie

elementy, określone w § 14 ust. 3 i 4 wyżej cytowanego aktu prawnego.

Ponadto ustalono, że specjaliści prowadzili dokumentację, określoną w § 17 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia, tj. karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa i pedagoga oraz arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych.

Podczas rozmów, zespół inspektorów zapytał wychowanków, czy mogą liczyć na pomoc specjalistów zatrudnionych w Placówce. Sześcioro wychowanków udzieliło odpowiedzi twierdzącej, natomiast jedno dziecko poinformowało, że „nie chcę korzystać z ich pomocy”.

W trakcie rozmowy z tym dzieckiem kontrolujący zauważyli, że może ono potrzebować pomocy specjalistycznej. Powyższe potwierdziła również analiza indywidualnej dokumentacji, tj. *Arkuszy badań i obserwacji* (prowadzonych przez psychologa) **/akta kontroli str. 136/** oraz *Karty pobytu dziecka* **/akta kontroli str. 137/**, z której wynikało, że dziecko

.....
..... Z analizy *Karty udziału w zajęciach z psychologiem* wynika, że psycholog podejmował próby udzielenia pomocy, niemniej jednak dziecko nie widziało takiej potrzeby **/akta kontroli str. 138-141/**. Podczas rozmowy z kontrolującymi poinformowało ono, że wolałoby skorzystać ze wsparcia psychologicznego poza Placówką.

Mając powyższe na uwadze, w ramach bieżącego instruktażu, wskazano Dyrektorowi na zasadność umożliwienia dziecku skorzystania z pomocy psychologicznej poza Placówką. Nadmienić należy, że brak interwencji terapeutycznych może spowodować narastanie trudności, a tym samym nieść poważne konsekwencje dla rozwoju dziecka oraz jego funkcjonowania.

Podczas rozmów kontrolujących z wychowankami, czworo poinformowało, że objęci są wsparciem psychologa, natomiast troje wskazało, iż korzysta z pomocy pedagoga. Pięcioro dzieci uważa, że po opuszczeniu Placówki będzie mogło liczyć na pomoc pracowników w niej zatrudnionych, a dwoje podało, że jeszcze nie wie.

Prawo do życia bez przemocy – rozumiane jako prawo do ochrony przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej, krzywdą, zaniedbaniem lub złym traktowaniem, zarówno ze strony rówieśników, jak i dorosłych, stosowania wobec dziecka pozytywnej dyscypliny oraz prawo do pomocy w rozwiązywaniu konfliktów z dorosłymi i rówieśnikami zarówno na terenie placówki, jak i poza nią.

W *Wewnętrznych Zasadach* określono katalog nagród i przywilejów oraz konsekwencji za nieprzestrzeganie ustalonych zasad. Zapisy w powyższym dokumencie wskazują, że wychowanek ma prawo odwołać się od nałożonej kary. Dyrektor poinformował kontrolujących, że żaden wychowanek, w okresie objętym kontrolą, nie korzystał z takiej możliwości.

Podczas rozmów z kontrolującymi wychowankowie wskazali, iż w Placówce stosowane są nagrody oraz kary. Wychowankowie pytani o najczęściej stosowane nagrody wymieniali: wyższe kieszonkowe, pochwały i słodycze. Natomiast wśród kar wskazywali: niższe kieszonkowe, skrócony czas wyjścia poza Placówkę, zakaz lub ograniczenie czasu korzystania z komputera oraz dodatkowy dyżur.

Czworo dzieci, podczas rozmów z kontrolującymi, zaprzeczyło, aby poczuło się poniżone lub upokorzone.....
.....

Z informacji Dyrektora /akta kontroli str. 77-81/ wynika, że wychowankowie realizują obowiązek szkolny w:

- szkole podstawowej - 8 osób,
- szkole ponadpodstawowej - 5 osób.

.....
.....
Analiza karty pobytu wychowanków, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, wykazała, że obejmowała ona informacje o przebiegu kontaktów ze szkołą, do której uczęszcza dziecko oraz jego nauki szkolnej.

Wszyscy wychowankowie w rozmowach z zespołem inspektorów potwierdzili, iż posiadają niezbędne podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Troje wskazało, że wychowawcy pomagają im w odrabianiu lekcji, a dwoje stwierdziło, że nie potrzebuje pomocy. Natomiast dwoje dzieci poinformowało, iż nie ma nic zadane. Na podstawie rozmów z wychowankami ustalono, że zazwyczaj lekcje odrabiają oni w swoich pokojach. Większość wychowanków wskazała, że ma możliwość skorzystania z korepetycji.

Prawo do zaspokojenia potrzeb zdrowotnych – rozumianego jako zapewnienie dziecku dostępu do odpowiedniej opieki zdrowotnej oraz opieki w trakcie choroby.

Wychowankowie Placówki objęci są podstawową opieką medyczną lekarza rodzinnego w:

- 1 Wojskowym Szpitalu Klinicznym z Polikliniką SPZOZ w Lublinie - Filia w Ełku /3 dzieci/,
- Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Olmed” w Ełku /8 dzieci/,
- Przychodni „VITA” w Ełku /3 dzieci/.

W zależności od potrzeb wychowanków, mają oni zapewnioną także opiekę poradni specjalistycznych /akta kontroli str. 77-81/.

Ustalono, że dla każdego wychowanka prowadzona jestteczka, w której znajduje się dokumentacja medyczna, w tym m.in.: karty szpitalne, wyniki badań oraz potwierdzenia odbytych konsultacji lekarskich wraz z zaleceniami. Informacje dotyczące podawania leków wychowankom odnotowuje się w *Zeszytach leków*.

W toku oględzin stwierdzono, że leki i środki opatrunkowe przechowywane są w zamkniętej na klucz szafce, co uniemożliwia dostęp osobom nieuprawnionym.

Z informacji Kierownika wynika, iż na wizyty lekarskie dzieci chodzą pod opieką wychowawców, opiekunki dziecięcej lub rodziców.

Ustalono, że prowadzone dla wychowanków Domu Nr 5 karty pobytu, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, uwzględniają informacje o stanie zdrowia dziecka, w tym stanie zdrowia psychicznego, o lekach podawanych dziecku, a także informacje o pobytach dziecka w szpitalu, w tym w szpitalu psychiatrycznym.

Wszyscy wychowankowie w rozmowach z zespołem inspektorów wskazali, że w przypadku problemów zdrowotnych zawsze udzielana jest im stosowna pomoc, a także realizowane są zalecenia lekarskie. Wszystkie dzieci zaprzeczyły, aby wychowawcy lub inni pracownicy placówki palili papierosy w ich obecności. Na pytanie, czy w placówce zdarza się, aby wychowawcy w celu wyciszenia wychowanka podawali mu leki uspokajające, wszystkie dzieci odpowiedziały przecząco.

Prawo do poszanowania tożsamości religijnej rozumiane jako prawo do poszanowania środowiska religijnego dziecka, z którego się wywodzi oraz wychowania religijnego i praktyk religijnych zgodnych z tradycją i wyznaniem jego rodziny oraz zgodnie z jego wolą.

Z informacji udzielonych przez Kierownika Placówki wynika, że wszystkie dzieci przebywające w Placówce są wyznania katolickiego.

Zgodnie z § 58 pkt 30 Regulaminu, wychowankowie mają prawo uczestniczyć w praktykach religijnych. Wszyscy wychowankowie podczas rozmów z osobami kontrolującymi wskazali, że swobodnie mogą realizować swoje praktyki religijne.

Na pytanie dotyczące uczestniczenia w niedzielnej mszy św. większość wychowanków odpowiedziała, iż chodzi do Kościoła z własnej woli. Jeden poinformował, iż „*była jedna sytuacja, gdy wychowawczynie kazała mi oglądać transmisję mszy św. w telewizji*”, a dwoje wskazało, że było zmuszane do uczestnictwa w mszy św.

Kierownik w ustnych wyjaśnieniach, przyjętych do protokołu **/akta kontroli str. 146-147/** poinformowała, iż „*W Placówce organizujemy i umożliwiamy wyjście do kościoła wszystkim wychowankom pod opieką wychowawcy. W przypadku braku możliwości wyjścia do kościoła np. z powodu choroby wychowanka, umożliwia się dzieciom obejrzenie transmisji mszy św. w salonie. Gdy dzieci nie wyrażają chęci uczestnictwa w mszy św., nie są zmuszane i nie wyciągane są wobec nich żadne konsekwencje*”. Kierownik wskazała, że żadne z dzieci nie zgłaszało, aby którykolwiek wychowawca egzekwował udział w nabożeństwie.

Dyrektor Placówki odnosząc się do powyższych sygnałów, zgłoszonych przez dzieci podał, że „*(...) Dotychczas do mnie jako dyrektora, kierownika, czy specjalistów nie docierały komunikaty, iż którykolwiek z wychowawców zmusza dzieci do uczestnictwa w niedzielnej mszy św. Wychowankom umożliwia się udział w zajęciach religijnych oraz motywuje się ich do kontynuowania wcześniej podjętych przez nich i ich rodziców zobowiązań. Wychowankowie, którzy nie chcą uczestniczyć w planowanych zajęciach religijnych, mają możliwość alternatywnego spędzania czasu kreowanego przez wychowawcę. (...) Nie znam przypadku, w którym dziecko odmówiło uczestnictwa w planowanych zajęciach niedzielnych i z tego tytułu było w jakikolwiek sposób dyskredytowane (...)*” **/akta kontroli str. 148-149/**.

W ramach bieżącego instruktażu wskazano Dyrektorowi na konieczność ponownego omówienia zasad uczestnictwa w mszy św., co może pozwolić na uniknięcie nieporozumień w tym zakresie.

Prawo do bezpieczeństwa socjalnego – rozumiane jako prawo do: wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych i zdrowotnym dziecka, zaopatrzenia w odzież i obuwie dostosowane do jego gustu, potrzeb i warunków pogodowych, wyposażenia w środki higieny osobistej, środki czystości oraz kwoty pieniężnej do własnego dysponowania.

▪ **Zaspokojenie potrzeb żywieniowych**

Na podstawie informacji przekazanych przez Kierownika ustalono, że wszystkie posiłki przygotowywane są przez wychowanków pod nadzorem i z pomocą wychowawców. W wyniku analizy jadłospisu, obowiązującego na dzień kontroli ustalono, że uwzględnia on pięć, urozmaiconych posiłków dziennie, tj.: śniadanie, II śniadanie, obiad, podwieczorek oraz kolację **/akta kontroli str. 150-151/**.

Podczas oględzin stwierdzono, że w szafkach kuchennych, lodówce oraz zamrażarce znajdowały się duże zapasy żywności. Stwierdzono jednocześnie, iż niektóre artykuły

spożywcze były po terminie przydatności do spożycia (parówki, które znajdowały się w zamrażarce oraz mięso drobiowe, które było w trakcie rozmrażania, z przeznaczeniem na obiad) **/akta kontroli str. 152/**.

W ocenie organu nadzoru zamrażane produkty winny być opatrzone datą ich zamrożenia, żeby nie budziło wątpliwości kontrolujących, dzieci, a także wychowawców, że nadają się one do spożycia.

Kierownik oraz Dyrektor kontrolowanej Jednostki złożyli wyjaśnienia w powyższej sprawie, które stanowią **akta kontroli str. 153-155**.

Mając na uwadze dobro i bezpieczeństwo przebywających w Placówce dzieci, informacje dotyczące powyższych ustaleń, wraz z wyjaśnieniami Kierownika i Dyrektora przekazano do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ełku w celu ewentualnego wykorzystania i podjęcia działań, w ramach posiadanych kompetencji.

Ustalono, że wszystkie dzieci spożywają obiady w Placówce, a jeden wychowanek dodatkowo również w szkole. Podczas rozmów z kontrolującymi wszystkie dzieci stwierdziły, że jedzenia jest wystarczająco, troje z nich podało, iż: „poprawiła się sytuacja z wyżywieniem”, „jest lepiej z wyżywieniem”, „teraz więcej jedzenia kupujemy”, „sytuacja z wyżywieniem poprawiła się”. Dzieci podały, że mają zapewniony dostęp do żywności i napojów, także pomiędzy ustalonymi porami posiłków.

.....
.....
.....

Z Protokołu z posiedzenia samorządu wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Ełku z dnia 20.10.2021 r. wynika, iż kwestia brakujących porcji obiadowych była poruszana na zebraniu wychowanków z opiekunem samorządu w październiku 2021 r., kiedy to ustalono, że obiady będą porcjowane dla każdego wychowanka **/akta kontroli str. 156/**.

Kierownik Placówki oświadczyła, że „W przeszłości zdarzały się sytuacje, że zabrakło porcji obiadowej dla wychowanka, który późno wraca do domu. Wynikało to z tego, że została np. zjedzona przez innego wychowanka. Wychowawcom przypominano o konieczności nadzorowania porcjowania posiłków tak, aby każdemu z wychowanków starczyło. W ostatnim okresie nie docierały do mnie sygnały, aby wychowankom brakowało porcji żywieniowych. Dzieci mają możliwość uczestniczenia w tworzeniu jadłospisu i przedkładaniu swoich propozycji” **/akta kontroli str. 146-147/**.

W opinii kontrolujących uchybienie to wynika z niedostatecznego nadzoru osób sprawujących opiekę nad dziećmi, w zakresie zaspakajania potrzeb żywieniowych wychowanków.

W ramach bieżącego instruktażu wskazano Kierownikowi oraz Dyrektorowi na konieczność ponownego omówienia z dziećmi kwestii dotyczących tworzenia jadłospisu. W ocenie zespołu kontrolnego zasadne byłoby uwzględnienie prawa wychowanków do zgłaszania propozycji do jadłospisu w Wewnętrznych Zasadach, co mogłoby mieć istotny wpływ na poczucie współdecydowania i odpowiedzialności za funkcjonowanie Placówki.

▪ **Zaopatrzenie w odzież i obuwie**

Z informacji uzyskanej od Kierownika kontrolowanej Jednostki wynika, że wychowankowie zaopatrywani są w odzież i obuwie w miarę potrzeb. Po zgłoszeniu przez dziecko potrzeby

dokonania określonego asortymentu odzieży wychowawcy, weryfikuje on zasadność jego zakupu. Wychowawca sporządza zapotrzebowanie na odzież **/akta kontroli str. 157/**, które przedkłada jest Dyrektorowi. Po uzyskaniu akceptacji Dyrektora, odzież jest zakupywana lub pozyskiwana z magazynu, w którym znajduje się odzież od darczyńców. Ewidencja odzieży i obuwia dokonywana jest w *Karcie odzieżowej*, prowadzonej odrębnie dla każdego wychowanka.

Podczas rozmów z kontrolującymi wszystkie dzieci informowały, że były odpowiednio zaopatrywane w obuwie, odzież i bieliznę. Wskazały ponadto, że mogą swobodnie decydować o tym, jakiego zakupu odzieży dokonać, zgodnie z własnym gustem i potrzebami. Odzież jaką otrzymują jest nowa i używana. Żaden z wychowanków nie wniósł zastrzeżeń w powyższym zakresie.

Zaopatrzenie w środki higieny osobistej oraz środki czystości

Ustalono, że środki do higieny osobistej oraz środki czystości pobierane są przez Kierownika z magazynu, który znajduje się w Centrum. Ewidencja artykułów higieny osobistej, wydawanych wychowankom, dokonywana jest w *Karcie potrzeb materialnych*, prowadzonej dla każdego dziecka.

Na pytanie kontrolujących, czy wystarcza środków do higieny osobistej/kosmetyków oraz środków czystości, troje dzieci udzieliło odpowiedzi twierdzącej, przy czym jedno dodało: „*uwazam, że zaopatrywanie w proszek do prania powinno być częstsze*”. Troje wychowanków wskazało natomiast, że nie zawsze i następnie doprecyzowało swoją odpowiedź następująco: „*proszku do prania jest wystarczająco, płynu do płukania nie zawsze wystarcza*”, „*proszku i płynu do płukania czasami zabraknie*”, „*czasami brakuje proszku do prania i czekamy kilka dni, aż zostanie dowieziony*”.

W wyniku oględzin kontrolujący stwierdzili, że na dzień kontroli w Placówce był zapas proszku do prania oraz płynu do płukania.

Dyrektor w pisemnym wyjaśnieniu wskazał, że „*(...) Wychowankowie mają stały dostęp do środków czystości, które są systematycznie uzupełniane z magazynu centrum (zaopatrzenie nie dotyczy dni wolnych i świątecznych) lub zakupowane przez placówkę. Ewentualne braki mogą jedynie wynikać z niewłaściwego używania środków czystości przez starszych wychowanków. Placówka posiada ograniczone możliwości przechowywania środków higienicznych, zgodnie z zaleceniem Inspekcji Sanitarnej. Dlatego naturalny brak któregoś z ogólnych środków czystości, w mojej ocenie nie stanowi istotnego problemu, a wręcz przeciwnie uczy dzieci racjonalnego poszanowania grupowych środków czystości, przez tak zwane konsekwencje logiczne. Omawiana sytuacja nie dotyczy indywidualnych środków higienicznych, które są wydawane dzieciom według potrzeby*” **/akta kontroli str. 158-159/** .

Nie można zgodzić się z powyższym, bowiem Placówka ma obowiązek respektować w pełni prawo dzieci do bezpieczeństwa socjalnego, a co za tym idzie zapewniać im środki czystości w odpowiednim zakresie oraz ilości.

W opinii kontrolujących uchybienie to wynika z niewłaściwie przyjętej organizacji w tym zakresie, co skutkowało naruszeniem powyższego prawa.

- **Wyposażenie w kwotę pieniężną do własnego dysponowania przez dziecko**

Ustalono, że Placówka zapewniała swoim wychowankom kwotę pieniężną do własnego dysponowania, nie niższą niż 1 % i nie wyższą niż 8 % kwoty, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, zwane dalej kieszonkowym.

Zasady przyznawania kieszonkowego szczegółowo określone zostały w *Wewnętrznych Zasadach /akta kontroli str. 49-50/*. Zapisy ujęte w powyższym dokumencie wskazują, że kieszonkowe ma charakter motywacyjny, a jego wysokość uzależniona jest od zaangażowania, zachowania i stosunku wychowanka do obowiązków w szkole i Placówce.

Wypłata kieszonkowego następuje do 10-tego każdego miesiąca, na podstawie sporządzonej listy, zatwierdzonej przez Dyrektora. Analiza list kieszonkowego wykazała, iż w okresie objętym kontrolą wysokość kieszonkowego była zróżnicowana i oscylowała w granicach od 18,50 zł do 90,00 zł. Wychowankowie potwierdzali odbiór należnej im kwoty własnoręcznym podpisem.

Wszyscy wychowankowie potwierdzili, iż regularnie (co najmniej raz w miesiącu) otrzymują kieszonkowe.

Prawo do regularnych kontaktów z rodziną - rozumiane jako prawo do regularnych kontaktów z członkami rodziny, w tym przede wszystkim z rodzicami - na terenie placówki, w miejscach zamieszkania członków rodziny, jak i w sposób pośredni - poprzez kontakt telefoniczny lub elektroniczny, w tym przede wszystkim w dni wolne od nauki szkolnej oraz w trakcie ferii i wakacji, chyba, że sąd postanowi inaczej.

Prawo wychowanka do kontaktów z rodziną zostało określone w § 58 ust. 7 *Regulaminu* oraz *Wewnętrznych Zasadach /akta kontroli str. 41/*.

W okresie objętym kontrolą, z uwagi na trwającą epidemię COVID-19 i obostrzenia z nią związane, w Placówce obowiązywały wytyczne, dotyczące zasad postępowania w przypadku urlopowania wychowanka oraz odwiedzania go przez osoby najbliższe, które zostały wprowadzone Zarządzeniem Nr 06/2020 Dyrektora Domu Św. Faustyny – Pomocna Dłoń w Ełku z dnia 02 września 2020 r. */akta kontroli str. 160/*.

Zapisy § 33 *Regulaminu Organizacyjnego* stanowią, że „wychowanka można urlopować do domu rodzinnego lub rodziny zaprzyjaźnionej na podstawie zezwolenia sądu rodzinnego, w przypadku osoby niepełnoletniej” */akta kontroli str. 27/*. W myśl powyższych przepisów pełnoletni wychowanek może być urlopowany za zgodą wychowawcy prowadzącego i w porozumieniu z Dyrektorem.

Szczegółowe zasady urlopowania wychowanków zostały dookreślone w *Wewnętrznych Zasadach /akta kontroli str. 44/*.

Osoby, które w tym okresie przejmują opiekę nad dzieckiem zobowiązane są do podpisania stosownego oświadczenia o zapewnieniu mu bezpieczeństwa i właściwych warunków do prawidłowego rozwoju */akta kontroli str. 161/*. Pełnoletni wychowankowie podpisują oświadczenie o czasowym pobycie poza Placówką */akta kontroli str. 162/*.

.....
.....
.....
.....

Biorąc pod uwagę powyższe, stwierdzić należy, że urlopowanie dziecka odbyło się niezgodnie z uregulowaniami, ujętymi w Regulaminie, o których mowa powyżej.

nie uzupełniono ww. obszaru w karcie pn. *Okresowa ocena sytuacji dziecka przebywającego w instytucjonalnej pieczy zastępczej* /akta kontroli str. 172-175/.

W ramach bieżącego instruktażu pouczone Dyrektora o konieczności rzetelnego prowadzenia dokumentacji w powyższym zakresie.

Ustalono, że w Placówce działa samorząd, którego zasady funkcjonowania zostały określone w *Wewnętrznych Zasadach* /akta kontroli str. 47-48/. Samorząd tworzą wszyscy wychowankowie reprezentowani przez przedstawicieli. Nad działalnością samorządu pieczę sprawuje opiekun, którego wybierają wychowankowie, spośród wychowawców (za wyjątkiem Kierownika). Przebieg spotkań samorządu oraz podjęte ustalenia utrwalano w formie protokołu, zawierającego podpisy osób w nich uczestniczących /akta kontroli str. 156/. Analiza protokołów wykazała, że w trakcie spotkań samorządu omawiane są sprawy bieżące dotyczące Placówki (np. przypomnienie wychowankom regulaminu i obowiązujących zasad). Dzieci mają możliwość przedstawienia swoich propozycji dotyczących np. organizacji zajęć grupowych, dokonują podziału obowiązków poprzez ustalenie grafików dyżurów.

Wychowankowie podczas rozmów z zespołem inspektorów wskazali, iż zawsze mogą swobodnie wyrażać własne poglądy, w tym dotyczące ich spraw, które są uwzględniane przez wychowawców.

Prawo do poszanowania prywatności - rozumiane jako prawo poszanowania tajemnicy korespondencji, posiadania własnych pamiętek i osobistych przedmiotów oraz zachowania przez pracowników placówki tajemnicy związanej z osobistymi informacjami przekazanymi przez dziecko, z wyłączeniem przypadków uzyskania informacji o naruszeniu prawa, zagrożeniu zdrowia lub życia, jak również prawo do poszanowania intymności dziecka, w tym zapewnienia możliwości zamykania pomieszczeń przeznaczonych do czynności higienicznych i fizjologicznych.

Kierownik Placówki poinformowała, że dzieci mogą posiadać własność prywatną (telefony, tablety, pamiętki, ubrania itp). Wartościowe przedmioty, stanowiące własność wychowanków, są ujmowane w dokumencie pn. *Karta przedmiotów własnych wychowanka* /akta kontroli str. 176/. Wychowankom umożliwia się przechowywanie rzeczy wartościowych oraz pieniędzy w szafie, zamykanej na klucz.

W rozmowach z zespołem inspektorów wszystkie dzieci poinformowały, że ich rzeczy osobiste oraz prywatna korespondencja (sms-y, e-maile, wiadomości na facebooku) nie były kontrolowane przez pracowników Placówki.

Wypowiedzi wychowanków wskazują, iż mogą oni swobodnie, z zachowaniem poczucia intymności, korzystać z toalet i łazienek. Drzwi do tych pomieszczeń posiadają stosowne zabezpieczenia uniemożliwiające wejście innych osób.

Na pytanie, czy wychowawcy pukają przed wejściem do pokoju, troje dzieci podało odpowiedź twierdzącą. Natomiast czworo poinformowało, że nie zawsze, przy czym dodało: „nie przeszkadza mi to”, „czasami mi to przeszkadza”, „chciałabym, aby wszyscy pukali”, „nie wszyscy, chciałabym, aby wszyscy pukali”.

Kierownik Placówki oświadczyła, że „dzieci nie zgłaszały mi, aby którykolwiek wychowawca nie pukał do pokoi wychowanków” /akta kontroli str. 146/.

W ramach bieżącego instruktażu podkreślono potrzebę poszanowania woli dziecka w tym zakresie i wskazano na zasadność przeprowadzenia rozmowy z wychowawcami, w celu wyeliminowania wskazanych przez dzieci sytuacji.

W rozmowach z inspektorami dzieci poinformowały, iż nie dochodzi do omawiania, czy komentowania ich sytuacji rodzinnej oraz prawnej w miejscach przypadkowych i przez nieuprawnione osoby.

Prawo do informacji - rozumiane jako prawo dostępu do informacji i materiałów pochodzących z różnych źródeł, a w szczególności do tych, które mają na uwadze jego dobro.

Wszyscy wychowankowie, podczas rozmów z zespołem inspektorów wskazali, że Placówka zapewnia im dostęp do informacji, dzięki którym mogą się rozwijać, poszukiwać wskazówek, porad i odpowiedzi na nurtujące ich pytania, m.in. poprzez media, czy Internet.

Ponadto wszystkie dzieci poinformowały, że zostały zapoznane ze swoimi prawami, obowiązkami oraz zasadami panującymi w Placówce. Wychowankowie nie wnieśli uwag w powyższym zakresie.

Prawo do pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia - rozumiane jako prawo do zdobywania umiejętności niezbędnych w samodzielnym życiu, takich jak czynności samoobsługowe, załatwianie spraw urzędowych, korzystanie z usług, uczenia się ekonomii domowej, planowania czasu, obowiązkowości oraz rozwijania kompetencji i uprawnień zawodowych umożliwiających podejmowanie pracy zawodowej.

W toku kontroli ustalono, iż stosownie do § 24 pkt 4 *Regulaminu Organizacyjnego*, w Placówce podejmowane są działania związane z przygotowaniem wychowanków do samodzielnego życia. Powyższe działania uwzględniane są w *Rocznych programach pracy oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych Domu Św. Faustyny Caritas Diecezji Ełckiej Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 5 w Ełku*, a także na bieżąco ujmowane są w *Miesięcznych planach pracy*.

Ponadto działania mające na celu wdrożenie wychowanków do samodzielności zawierane są również w *Planie pomocy dziecku*, i dostosowywane do jego wieku i możliwości.

Zgodnie z art. 145 ust. 2 ustawy wripsz na rok przed osiągnięciem pełnoletności osoby usamodzielniane wskazują opiekuna usamodzielnienia oraz, co najmniej na miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia, opracowują wspólnie z opiekunem indywidualny program usamodzielnienia. W czasie trwania kontroli w Placówce przebywało dwóch pełnoletnich wychowanków, będących w procesie usamodzielniania. Ustalono, że zgodnie z ww. przepisem prawa, na rok przed ukończeniem przez nich 18 roku życia, wychowankowie wskazali opiekuna usamodzielnienia, a na miesiąc przed, opracowane zostały indywidualne programy usamodzielnienia.

Wychowawcy oraz zatrudnieni w Placówce specjaliści przekazują podopiecznym niezbędne informacje, dotyczące usamodzielnienia oraz motywują do dopełnienia wszelkich niezbędnych formalności związanych z tym procesem.

Ustalono, że dzieci samodzielnie lub z pomocą wychowawców, w ramach swoich dyżurów, robią zakupy, przygotowują posiłki, wykonują prace porządkowe w mieszkaniu i przygotowują posiłki, a także piorą odzież. Podczas wykonywania swoich obowiązków, uczą się obsługi podstawowego sprzętu AGD.

Wszyscy wychowankowie wiedzą na jakich zasadach mogą po ukończeniu 18 r.ż. pozostać w Placówce, o czym poinformowali podczas rozmów z kontrolującymi. Wszyscy wskazali również, iż w Placówce podejmowane są działania przygotowujące ich do samodzielnego życia.

1. Pozostałe ustalenia

W grupie pytań dodatkowych wychowanków zapytano, czy zdarzały się sytuacje, że w Placówce nie było wychowawcy sprawującego opiekę nad dziećmi. Wszystkie dzieci odpowiedziały przecząco. Wychowanków zapytano również o prace, jakie w Placówce wykonują dzieci. Z odpowiedzi wszystkich dzieci wynika, że są to prace ujęte w grafikach dyżurów. Na pytanie, czy jest jakaś ważna sprawa lub problem, o którym chciałbyś/chciałabyś powiedzieć, czworo dzieci udzieliło odpowiedzi przeczącej. Natomiast troje wskazało na jednorazową sytuację dotyczącą obraźliwego komentowania wyglądu wychowanków przez wychowawcę oraz użycia wobec jednego dziecka sformułowania naruszającego jego godność. Powyższa kwestia została szczegółowo opisana w obszarze dotyczącym Prawa do życia bez przemocy.

Kontrolujący ustalili, że indywidualna dokumentacja wychowanków prowadzona jest w formie skoroszytów, obowiązujących w danym roku szkolnym, które zawierają m.in.: kartę pobytu dziecka, arkusz badań i obserwacji, kartę udziału w zajęciach dodatkowych i specjalistycznych, diagnozę psychologiczno-pedagogiczną, plan pomocy dziecku, kartę przedmiotów własnych wychowanka.

W wyniku analizy **planów pomocy dziecku**, o których mowa w § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia, stwierdzono, iż w przypadku dwóch wychowanków (poz. nr 3 i 5 z wykazu) nie określono działań krótkoterminowych i długoterminowych, co jest sprzeczne z § 15 ust. 3 pkt 1 powyższego aktu prawnego **/akta kontroli str. 177-182/**.

Dyrektor w pisemnym wyjaśnieniu wskazał, że niedookreślenie działań w ww. planach pomocy dziecku spowodowane było przeoczeniem wychowawcy „(...) i mogło wynikać z jego funkcjonowania po przejściu choroby Covid-19” **/akta kontroli str. 172-174/**.

Podkreślić należy, że plan pomocy dziecku jest podstawowym dokumentem, wyznaczającym kierunki pracy z dzieckiem.

Przyczyną powyższej nieprawidłowości jest niedostateczny nadzór wewnętrzny nad sposobem dokumentowania pracy wychowawczej i może skutkować podejmowaniem działań nieadekwatnych do potrzeb i sytuacji dziecka oraz rodziny.

Ponadto stwierdzono, że plany, o których mowa powyżej, nie zawierały podpisów wychowanków, co budzi wątpliwość kontrolujących, czy w myśl § 15 ust. 2 rozporządzenia, uwzględniono w nich zdanie dziecka.

Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach poinformował, że w wyżej wskazanych przypadkach, plany, które były opracowane na okres od 1 września 2021 r. do 28 lutego 2022 r. „(...) zostały wychowankom przedstawione i omówione (...)”, a wychowankowie złożyli stosowne podpisy. Natomiast bieżące plany, sporządzone na okres od 1 marca 2022 r. do 31 maja 2022 r. „(...) są kontynuacją poprzednich planów – niezrealizowanych i uzgodnionych z dziećmi celów. Brak podpisów dzieci był niedopatrzeniem wychowawcy, które mogło wynikać z sytuacji chorobowej pracownika. Wychowawca po powrocie ze zwolnienia lekarskiego uzupełni powstałe zaległości” **/akta kontroli str. 172-174/**.

W ocenie organu nadzoru przy każdorazowym opracowywaniu planu (nawet jeśli określone

cele nie ulegają zmianie) należy uwzględnić zdanie dziecka i w jakiś sposób to udokumentować, np. poprzez podpis dziecka.

Przyczyną uchybienia jest niedostateczny nadzór wewnętrzny nad prowadzeniem dokumentacji przez wychowawców, co może skutkować naruszeniem praw dzieci do wyrażania opinii w sprawach, które go dotyczą.

Na podstawie analizy przedłożonej dokumentacji ustalono, że rodzina biologiczna dwojga dzieci (poz. nr 5 i 6 z wykazu) objęta była wsparciem asystenta rodziny. Plany pomocy ww. dzieci nie zawierały potwierdzenia faktu, iż zostały opracowane we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną, do czego zobowiązują przepisy § 15 ust. 1 rozporządzenia **/akta kontroli str. 182-192/**.

Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach podał, że plany pomocy, opracowane dla wyżej wskazanych dzieci, które były realizowane w okresie od 01 września 2021 r. do 28 lutego 2022 r. zostały sporządzone przy współpracy z asystentem rodziny. Natomiast aktualnie obowiązujące plany, które zostały skonsultowane z asystentem telefonicznie, są kontynuacją poprzednich planów pomocy „(...) z *nieznaczными modyfikacjami wynikającymi z poziomu funkcjonowania dziecka*”. Dyrektor dodał, iż „(...) *Wychowawca prowadzi stałą współpracę z asystentem rodziny, natomiast wszelkie podpisy są uzupełniane w toku bezpośredniego spotkania. W najbliższym czasie (...) do takich spotkań ma dojść*” **/akta kontroli str. 172-174/**.

W ocenie zespołu inspektorów, fakt opracowania planu pomocy we współpracy z asystentem rodziny, winien być udokumentowany, np. w formie podpisu asystenta rodziny.

Przyczyną powstania nieprawidłowości jest niedostateczny nadzór wewnętrzny nad prowadzeniem dokumentacji przez wychowawcę. Brak koordynacji działań ujętych w planie pomocy dziecku i planie pracy z rodziną może skutkować podejmowaniem przez różne instytucje i osoby, niespójnych działań mających na celu przezwycięzenie trudności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.

W kontrolowanej Jednostce, prowadzona jest **karta pobytu dziecka**, o której mowa w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia, zawierająca obszary wskazane w powyższym akcie prawnym.

Zespół inspektorów analizując karty pobytu, w kontekście przestrzegania praw dziecka stwierdził, że w przypadku siedmiorga dzieci (poz. 3, 5, 6, 7, 10, 11, 12 z wykazu), karty te nie były prowadzone zgodnie § 17 ust. 4 pkt 2 wyżej cytowanego aktu prawnego, gdyż w całym okresie objętym kontrolą uzupełniano je nie rzadziej niż co miesiąc **/akta kontroli str. 193-209/**.

Dyrektor składając pisemne wyjaśnienia w powyższej kwestii, odniósł się tylko do braku wpisów w powyższych dokumentach za marzec 2022 r. i wyjaśnił, że w przypadku czworga dzieci, spowodowane były usprawiedliwioną nieobecnością wychowawcy w okresie: 14-27 marca 2022r. oraz 19-24 kwietnia 2022r. W przypadku pozostałych dzieci, wyżej wskazane braki również powstały z powodu usprawiedliwionej nieobecności wychowawcy kierującego ich procesem wychowawczym, w okresie 13-24 kwietnia 2022 r. **/akta kontroli str. 520-521/**.

Nadmienić należy jednakże, że nierzetelne prowadzenie powyższej dokumentacji dotyczyło całego okresu podlegającego kontroli.

Karta pobytu dziecka jest podstawowym dokumentem, w którym gromadzone są wszystkie informacje dotyczące całokształtu jego sytuacji i funkcjonowania. Dokument ten winien być głównym źródłem wiedzy na jego temat. Karta pobytu powinna być więc prowadzona w sposób rzetelny i niebudzący wątpliwości, czy brak dokonania wpisu wynika

z tego, że nic istotnego nie wydarzyło się w danym obszarze funkcjonowania dziecka, czy też z zaniechania pracownika odpowiedzialnego za prowadzenie ww. dokumentu.

Przyczyną powstania tej nieprawidłowości jest niedostateczny nadzór wewnętrzny nad pracą wychowawców w tym zakresie. Niedokonywanie wpisów, w terminach określonych w rozporządzeniu, skutkować może brakiem kompleksowej wiedzy na temat całokształtu sytuacji wychowanka i przebiegu jego pobytu w pieczy zastępczej.

W wyniku oględzin kontrolowanej Jednostki stwierdzono, że dzieci mieszkają w pokojach 2 i 4 osobowych (właściwie oświetlonych i wyposażonych w niezbędne meble), których powierzchnia umożliwia im swobodne funkcjonowanie oraz naukę. Ponadto wychowankowie mają zapewnione miejsce do przygotowywania posiłków oraz wspólną przestrzeń mieszkalną, która stanowi miejsce spotkań i wypoczynku. W Placówce znajduje się toaleta oraz łazienka z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych.

W toku oględzin stwierdzono jednocześnie, że ściany w jednym z pokoi (2 osobowym) wymagają odmalowania. Uwagi w powyższym zakresie przekazano Dyrektorowi kontrolowanej Jednostki.

2. Uwagi i wnioski

W opinii kontrolujących istnieje zasadność ponownego omówienia z dziećmi kwestii uczestnictwa we mszy św., co pozwoli na zapobieżenie ewentualnych nieporozumień.

Rekomenduje się uwzględnienie w *Wewnętrznych Zasadach* prawa wychowanków do przedstawiania swoich propozycji w zakresie jadłospisu oraz ponownego omówienia zasad jego tworzenia, co pozwoli na zapobieżenie, mogących pojawić się nieporozumień w tym zakresie.

Rekomenduje się odmalowanie ścian w pokoju dwuosobowym, co niewątpliwie będzie miało istotny wpływ na komfort dzieci, które w nim przebywają.

3. Zalecenia

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197 d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie przez Dyrektora, jako osoby odpowiedzialnej za ich powstanie, stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. W pełni zaspokajać potrzeby żywieniowe wszystkich wychowanków oraz zachować ciągłość w zaopatrywaniu ich w środki czystości.
2. Wychowanków urlopować zgodnie z zapisami *Regulaminu Organizacyjnego*.
3. W planach pomocy dziecku uwzględniać działania krótkoterminowe i długoterminowe, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia.
4. Opracowując plan pomocy dziecku, każdorazowo uwzględniać zdanie dziecka, zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia i dokumentować ten fakt.
5. Plany pomocy dziecku opracowywać we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, stosownie do regulacji § 15 ust. 1 rozporządzenia i dokumentować powyższe.
6. Karty pobytu dzieci w każdym obszarze uzupełniać nie rzadziej niż co miesiąc, zgodnie, z § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia.

7. Wzmóc nadzór Dyrektora nad realizacją przez wychowawców ich zadań opiekuńczo-wychowawczych oraz nad sposobem prowadzenia i dokumentowania pracy wychowawczej.

Kontrolowanej jednostce przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego i/lub zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na zasadach określonych w art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego wraz z zaleceniami. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

Podstawa:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 447).

**Z up. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Urszula Jędrychowska
ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej**

Katarzyna Stefanowska - główny specjalista
Agnieszka Brzozowska - główny specjalista